

Király Klára

Hírek a börtönvilágból

Új börtön a Spanyolországban

A Madrid Autonóm Község 96 millió eurót költ arra, hogy felállítsa a Madrid VII. bűntetőközpontot. Az Autonóm Község ezzel a beruházással kívánja enyhíteni térség börtöneinek túlszűfolttságát. A Madrid VII. Estremera település területén kerül felépítésre, amely Cuenca tartománnyal határos. A kiszemelt 91 761 m²-es építési terület kedvező helyen fekszik, mivel több kilométeres körzetben nincsenek lakott ingatlanok. A tervek szerint az új komplexum 1500 fős kapacitással rendelkezik, ahová madridi elítélteket is át fognak szállítani. Az objektum védelmét az emberi erőn kívül a legmodernebb biztonságtechnikai berendezések biztosítják. A tervrajzok szerint a bűntetőintézetben aula, sportpálya, uszoda, ipari részleg is található.

Az oktatás minden szinten – az általános iskolától a felsőfokú diploma megszerzéséig – elérhető lesz az elítéltek számára. A betegszobákat 64 fő fogadására tervezték. A fogvatartottak gyógyszeres kezelést és fogorvosi ellátást vehetnek igénybe. Ezáltal a legtöbb esetben elkerülhető, hogy az elítélt kórházba kerüljön.

Forrás: Madrid estrenará en verano su séptima prisión, Enrique Rodríguez de la Rubia. El periodico de Aragon, 2008. 02. 20.

Magasabb fizetést ígérnek egy texasi börtönben

Az austini állami börtönben rendszeresen gondot okoz, hogy a börtönszemélyzet létszáma kisebb, mint amekkorára szükség lenne a rend és biztonság fenntartásához. Az előző évek statisztikai adatait átvizsgálva megállapították, hogy a személyzet 43%-a már a hivatalba lépést követő első évben kilép. Ez jóval rosszabb az országos átlagnál, amely 24%-os arányt jelent.

A szakemberek szerint a pályaelhagyás fő oka az alacsony jövedelem. Új munkaerőt nehéz toborozni azokba az intézetekbe, amelyek távolabb esnek a lakott településektől. Az austini állami börtönben 10%-os volt az év eleji legnagyobb fizetésemelés, ez volt az a határ, amit még megengedhetett magának az intézet. Ennél nagyobb emelés már veszélyeztetné a büntetés-végrehajtási intézet működését.

A börtönszemélyzet megtartása évről-évre nagy kihívást jelent. Texas állam börtönadminisztrációja úgy véli, hogy a fizetések emelése hathat csak ösztönzően az új alkalmazottak munkakedvére. Egy 2008. februárjában készített kimutatás szerint a texasi börtönökben 22 765 főt foglalkoztattak, 3 594 állás pedig még mindig betöltésre várt.

Forrás: Prison board hopes better pay will help keep guards on the job, Michael Graczyk. Chron Associated Press, 2008. 04. 03.

Családtámogatás Malawiban

A fogvatartottak feleségeit segítő projekt egy közösségi alapú szervezetnek köszönhetően jött létre. Azoknak a feleségeknek nyújt alapvető élelmiszereket, ruhát és szállást, akik nélkülni kénytelenek elítélt férjük munkaejét.

Martin Jussa, a szervezet megalapítója korábban maga is egy ideig börtönben volt. A büntetés letöltése alatt megtapasztalhatta, hogy a szabadságvesztés büntetés a fogvatartottakon kívül a családokat is sújtja.

A menedékhelyek az önkéntes résztvevők házaiban kerülnek kialakításra. Ezeken a helyeken a bajba jutott családok szállást és ellátást kapnak. Sok esetben a nőknek lelki támaszra is nagy szükségük van. Az elítéltek feleségei zömében képzetlenek, ezért nem találnak semmiféle munkát, gyakran kényszerülnek prostitúcióra. A családtámogató szervezet szabás-varrás, kerészkedés és szappankészítő tanfolyamokat indított. Ezen szakmák bármelyikének az elsajátítása segíti a munkaerő-piaci elhelyezkedést.

A kezdeményezés jelenleg több mint 100 nőről tud gondoskodni. Az asszonyok további támogatásért folyamodhatnak még akkor is, ha a férjük már kikerült a büntetés-végrehajtási intézetből. Erre azért van szükség, mert a börtönbüntetés letöltése után a legtöbb elítélt munkanélkülivé válik, és nem tudja betölteni a családfenntartó szerepét.

A Malawi Börtönszolgálat tanácsadójaként dolgozó Michael Kumwembe felhívta a figyelmet arra is, hogy a nők számára további nehézséget jelent a társadalmi megbélyegzés. Az elítéltek feleségeit körbevevő környezet elutasítja a segítségnyújtást, amikor megtudja, hogy a családapa éppen a szabadságvesztés büntetését tölti. A gyerekek is hasonlóképpen járnak, még a tanárok sem fordulnak feléjük megértéssel.

A kezdeti sikerek ellenére a szervezet folyamatosan nehézségekkel küzd. Az általa indított tanfolyamok kibővítésére lenne szükség, de a vezetők az anyagi nehézségek miatt nem tudják megvásárolni az oktatáshoz szükséges eszközöket.

Forrás: Malawi Community Based Organization Helps Wives of Prisoners, Lameck Masiina Blantyre. Voa News, 2008. 03. 04.

Összefogás a fogvatartottak kábítószerfüggésének leküzdésére

A Baszkföldön található Villabona Börtön Terápiás és Nevelő Egysége a fogvatartottak drogmentességét tűzte ki célul. A szervezeti egység létrehozását magánszemélyek szorgalmazták és finanszírozták. Számos büntetés-végrehajtási intézet szeretné követni a példát. Az Egységhez a börtönszervezet hivatásos állományú tagjai és önkéntesek is csatlakoztak. Jelenleg legalább 400 elítélttel foglalkoznak. A segítségre szoruló fogvatartottak saját döntésük alapján lépnek be a szervezetbe. Az Egység szükség esetén megpróbál az elítéltek családjával is konzultálni.

Forrás: La Unidad Terapéutica de Villabona trabaja per reclusos, Silvia Lopez. Nueva Espana, 2008. 02. 09.

Terjed a TBC a kirgiz börtönökben

A gyógyszereknek ellenálló TBC gyorsan terjed a kirgiz büntetés-végrehajtási intézetekben, ezért a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága az elsők között ajánlotta fel a segítségét a válság elhárítására. A kirgiz börtönök a TBC-fertőzés melegágyává váltak, mivel a fertőzés veszélye az elítéltek számára harmincszor akkora, mint a civil lakosság körében.

Maxim Berdnikov egészségügyi szakértő azt nyilatkozta, hogy eddigi pályája során még nem találkozott hasonló helyzettel. Rámutatott arra, hogy a rosszul szellőző szobákban, a nem

megfelelő tisztaságú helyiségekben bárki könnyen a vírus áldozatává válhat. A zárakban gyakran 30 fő tartózkodik együtt egész éjjel és nappal. Ilyen körülmények között szinte lehetetlen megakadályozni a fertőzés terjedését.

Az MDR-t, azaz a gyógyszereknek ellenálló TBC-t már évekkel ezelőtt felfedezték. A Vöröskeresztnél dolgozó szakemberek úgy látják, hogy a kirgiz büntetés-végrehajtási intézetekben megjelenő tuberkulózisfertőzések 37%-a már MDR TBC-nek minősül. A gyógyszer rezisztens TBC rendkívül nehezen gyógyítható. A Vöröskereszt felhívta a figyelmet arra, hogy a társadalom egésze is veszélybe kerülhet a vírusfertőzések miatt. A börtönökön belül nem tudják megfelelően megoldani a betegek kezelését, ráadásul a betegség felismerésével is gyakran késlekednek. A tüdőszűrésre használt gépek rendkívül korszerűtlenek, ami megnehezíti a diagnosztizálást. A másik gondot az jelenti, hogy a börtönből kikerülő elítéltek kezelése gyakran abbamarad, ezáltal a kinti populáció is veszélybe kerülhet.

Forrás: Kyrgyz prisons tackle highly infectious strain of TB. Gulf News, 2008. 03. 25.

Az Ohio állambeli fiatalkorúak egészségügyi ellátása

Ohio államban az illetékes szervek a fiatalkorú fogvatartottak egészségügyi helyzetén és rehabilitációs lehetőségein kívánnak javítani. Sor került a magánzárkába történő elhelyezés felülvizsgálatára, hogy elkerüljék a korábbi évek visszaéléseit. Egy 2007-ben elvégzett felmérés megállapította, hogy a testi sértések száma rohamosan emelkedik, nincsen hatékony terápiás program, és értelmetlenül gyakran fordul elő a magánzárkába történő elkülönítés.

A változásokra azért is szükség lenne, mivel a nyolc működő intézet bármelyikéből kikerülő fiatalkorúak fele három éven belül visszaesőként tér vissza. A tervek szerint nagyobb hangsúlyt helyeznek a pszichés betegségek megelőzésére, és igyekeznek növelni a terápiás programok számát. A fiatalkorúak számára fenntartott intézetekben csak korlátozott számban áll rendelkezésre speciális képzettségű orvos, aki segítene megelőzni a mentális problémák kialakulását.

Az egészségügyi kérdések megoldásán túl szükség van arra is, hogy a fiatalkorúak felkészüljenek az intézeten kívüli életre, hogy teljes értékű emberként tudják megállni a helyüket az iskolákban és a munkahelyeken.

Forrás: Juvenile prisons to make changes, Alayna Demartini. Columbus Dispatch, 2008. 04. 04.

Vallásgyakorlás a dubai intézetekben

A Korán szövegének memorizálása fontos szerepet tölt be a dubai elítéltek életében. Az Arab Emirátusok kormánya 2002-ben új programot hirdetett, amelynek keretében célul tűzte ki, hogy az elítéltek minél átfogóbban és elmélyültebben ismerjék meg a Korán szövegét. Mak-toum sejk támogatja a kezdeményezést, mivel úgy gondolja, hogy a vallási nevelést és a hitet megalapozó tanok megismerését és elsajátítását nem lehet elég korán elkezdni.

A Korán spirituális útmutatót és erkölcsi világképet nyújt az olvasóinak. A börtönben működő vallásoktatás az iszlám szent szövegén keresztül tanítja meg a fogvatartottaknak mások, önmaguk és a körülöttünk levő rend elfogadását.

A csoport egyik vezetője úgy látja, hogy a résztvevők hisznek abban, hogy isten segítségével képesek lesznek önmagukat átfonnálni. A programban való részvétellel azonban nem min-

denki számára van lehetőség. A jelentkezők között válogatnak, gyakran előfordul, hogy csak azokat veszik fel a csoportba, akik kitartásukat bizonyítva, hónapokon át többször is jelentkeznek. Ezt követően a felvételt nyert tagok elkezdhetik a szent szövegek tanulását.

Dr. Adel Al-Suwaidi, az ország börtönszolgálatára Fogvatartottak Oktatása és Képzése Osztályának vezetője a programot hasznosnak tartja abból a szempontból, hogy az erkölcsi fogódzókkal nem rendelkező elítéltek értékeket és sokak által elfogadott világnézetet kapnak. A résztvevők között kisebb arányban fordult elő újabb bűncselekmény elkövetése. Egy felmérés szerint 100-ból 4 elítélt lesz visszaeső, akik között nagy valószínűséggel akad kábítószerfüggő is.

Forrás: Memorizing Qur 'an Helps Prisoners See the Light, Shadijah Abdullah. Arab News, 2008. 04. 05.

Spanyolországi terv a marginalizáció visszaszorítására

A Perogordo büntetés-végrehajtási intézethez tartozó Szociális Beilleszkedési Központ támogatását rövidesen 101 elítélt élvezheti. A spanyol Büntetés-végrehajtási Intézetek Igazgatósága szakembereket küldött az említett intézetbe, akik meg voltak elégedve az elítéltekkel való emberközpontú bánásmóddal. Az Igazgatóság által a 2005-2012. közötti időszakra meghirdetett „Új Büntető Infrastruktúráért” tervhez 32 nyitott intézet csatlakozott, amelyek között van az említett segoviai Perogordo is. A szakemberek az elképzelések megvalósításával akarják csökkenteni a marginalizációt, azt, hogy a bűnelkövetők végérvényesen a társadalom szélére sodródjának.

Forrás: El Centro de Inserción Social de la cárcel de Perogordo puede recibir a los primeros internos, Jorge Fernandez Joglar. El periódico de Aragon, 2008. 01. 10.

Új olasz program a szabadultak reintegrációja érdekében

A firenzei Sollicciano büntetés-végrehajtási intézet együttműködve az Organica nevű céggel, úgy döntött, hogy az elítéltek számára új programot indítanak. Ez a kezdeményezés részben azt a célt szolgálja, hogy a bűncselekmények elkövetői visszanyerjék a társadalmi bizalmat. Ennek keretében a fogvatartottak és a szabadságvesztésüket már letöltött személyek a következő területeken vállalhatnak munkát: kertgondozás, informatika, takarítás.

A vállalható tevékenységi körök egybevágnek az Organica által képviselt irányvonallal. Az Organica arra törekszik, hogy hidat teremtsen az emberi igények, törekvések és a környezet között azáltal, hogy szorgalmazza a környezetbarát technológiák alkalmazását. Célja az, hogy csökkentse az ipari társadalom által okozott károkat. Ezen kívül az erőforrások megóvása érdekében és a pazarlás elkerülése végett támogatja az újrahazsornítást is.

Forrás: Una cooperazione per la vita sana da Giuseppe Rosso. Corriere della Sera, 2008. 02. 21.

Spanyol konferencia a börtönökben végzett ápolói munkáról

Az ápolói munkavégzés kérdéseiről közösen tartott konferenciát a betegápoló képzéssel foglalkozó cantabriai egyetem, a Betegápolók Kamarája, a „Dueso” (Santoña) Büntető Központ Betegápoló Szolgálat és a Santander tartományi börtönkórház. A februári kétnapos tanácskozáson a börtönök egészségügyi ellátásának múltbéli és jelenlegi kérdései kerültek napi-

rendre. A vizsgálat tárgya a fertőző betegségek előfordulása volt, kiemelten kezelték a tuberkulózis, a HIV és Hepatitisz C elterjedtségének kérdését. A kábítószer-függőség, a túlsúlyosság, a cukorbetegség és a magas vérnyomás témái is szerepeltek a megbeszélésen.

Forrás: Jornadas de enfermería penitenciaria en Cantabria, Juan M. Cazador. Cantabria University Press, 2008. 02. 05.

Olasz elítéltek meséi

A Galata Tengeri Múzeum aulájában osztották ki az elítéltek számára rendezett meseíró verseny díjait. A versenynek a genovai tartomány volt a védnöke. Az irodalmi kurzuson részt vett fogvatartottak mutathatták be az alkotásaikat.

A témát szabadon lehetett választani, semmilyen megkötés nem szabott határt a kreativitásnak és a fantáziának. Az Ennepi könyvkiadó kötetbe gyűjtve jelenteti meg a tizenkét legjobbnak ítélt művet. A kiadványok gyermekkönyvtárakban és büntetés-végrehajtási intézetekben kerülnek elhelyezésre.

Forrás: Fiabe dal carcere, Paolo Mossi. Corriere della Sera, 2008. 02. 23.

Oktatási nehézségek egy nevadai börtönben

A Jeanban finanszírozási problémák miatt bezárt helyi büntetés-végrehajtási intézetből sok elítélt érkezett a High Desert Állami Börtönbe. A létszám növekedésével nehézség adódott az elítéltek oktatása terén. A fő problémát az okozta, hogy az új fogvatartottak számára már nem tudtak termeket biztosítani.

Az átirányított elítéltek elszállásolása és étkeztetése nem okozott különösebb fennakadást a büntetés-végrehajtási intézet működésében. A tanórák megtartása azonban annál nagyobb gondot jelentett. Az oktatásnak pedig folytatódnia kell, hiszen egy kényszerszünet okozta rövid kimaradás akár végleg el is veheti a fogvatartottak kedvét a tanulástól.

A börtön vezetése úgy döntött, hogy az egyik, üresen álló üvegházat rendezik be osztályteremnek. Az órára érkező elítéltek hordozható székeket és asztalokat kaptak. Megfelelő szervezés mellett a tanítás egész nap megoldhatóvá vált.

Nevada állam börtönszolgálatát úgy véli, hogy nem szabad megfosztani az elítélteket a tanulás lehetőségétől. A társadalom elvárja, hogy a börtönből kikerülők naprakész ismeretekkel, szakmával vagy akár diplomával rendelkezzenek. Az elítéltek sem elleneztek a kényszerszervezést, tudomásul vették a hirtelen bekövetkező változást. A börtön vezetése igyekszik megtalálni azokat a pénzügyi forrásokat, amelyek révén az átmenetileg működtetett tanteremből ismét valódi iskola jöhetne létre.

Forrás: Only education helps for prisoners, Dennis Rosch. Elko Daily Free Press, 2008. 03. 22.

Támogatást nyert a mallorcai Börtönlelkészek Szövetsége

A mallorcai Börtönlelkészek Szövetsége 25 ezer eurós (kb. 6 millió 500 ezer Ft összegű) kormányzati támogatást kap az illetékes autonóm közösségtől, hogy hatékonyabban tudja ellátni az elítéltek reintegrációját. A Szövetség 2004-ben alakult és non-profit szervezetként működik. A feladatkörébe a mallorcai büntető központ fogvatartottjainak lelki gondozása tartozik.

A projekt az „Isten hozta színt” nevet viseli, és két területen lát el a társadalom számára hasznos tevékenységet. Az egyik a lelki segítségnyújtás a büntetés letöltése alatt és a szabad életre való felkészítés, ami a családok bevonása nélkül zajlik. A másik a volt elítéltek beilleszkedésének támogatása, még azután is, hogy azok kikerültek a büntetés-végrehajtási intézet falai közül.

Forrás: Una subvención de 25000 euros a la Asociación Pastoral Penitenciaria, José Bosque. Mallorca Post, 2008. 02. 03.

Az erőszakmentes dél-afrikai börtönökért

Az Erőszak és Kibékítés Kutató Központ (CSVR) egyik munkatársa, Sasha Gear felhívta a figyelmet arra, hogy nő a nemi erkölcs elleni bűncselekmények száma a Dél-Afrikai Köztársaság büntetés-végrehajtási intézeteiben.

A CSVR az 1970-es évek óta különféle feladatkörökben tevékenykedik. Napjainkban több területen küzd az erőszak ellen, végső célja az erőszakmentes társadalom kialakítása. Ennek érdekében munkatársai kutatásokat végeznek, jogi képviselőt látnak el és együttműködnek más szervezetekkel.

A CSVR azt látja a legnagyobb problémának, hogy a börtönökön belüli nemi erőszak megakadályozására létrehozott szabályok nem elegendőek, s nagyobb figyelmet kellene fordítani a biztonságra.

Az áldozatok tipikusan olyanok, akik nem erőszakos bűncselekményt követtek el. A fiatalabbak és az első büntetésüket töltő elítéltek nagyobb veszélyben vannak. A CSVR első lépésben a tipikus áldozati kört próbálja meghatározni. Ezt követően kell kidolgozni a veszélyeztetett fogvatartottak védelmét biztosító lehetőségeket.

Forrás: Laws alone can't prevent rape in prisons, Brian Indrehunas. Iol News, 2008. 04. 04.

Fotókiállítás az olaszországi börtönéletéről

A Piemonte Regionális Tanács a kreativitás szabadsága mellett állt ki, amikor a börtönvilág megértését célzó fotókiállítás létrehozását kezdeményezte. A kortárs alkotások a büntetés-végrehajtási intézetek szokásos napi életét mutatják be. A képek a Le Nuove torinói börtönben kerültek kiállításra. Fiatal művészek készítették a fotókat – a fogvatartottak munkavégzésétől, a tanuláson át a szabadidős tevékenységekig bármit meg lehetett örökíteni – hasonló körülményekről.

A kiállítást sok civil néző látogatta meg, köztük volt Maria Teresa Roberto, a római Szépművészeti Akadémia igazgatója is.

Forrás: Le foto racconta la vita dei detenuti, Giulia Avena. La nuova voce di Torino, 2008. 01. 08.